

Dk. Knut Heim, Mithali, Hotuba ya 8, Injili ya Mafanikio Sehemu ya 1

© 2024 Knut Heim na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Knut Heim katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba nane, Injili ya Mafanikio katika Mithali, sehemu ya kwanza.

Karibu kwenye somo la nane kuhusu kitabu cha Biblia cha Mithali.

Leo, katika mhadhara wa nane na wa tisa, tutakuwa tukiangalia vipengele mbalimbali vya mafundisho ya mafanikio ya kitabu cha Mithali na kujaribu kuyahusisha na baadhi ya mafundisho na baadhi ya mawazo yanayozunguka, hasa katika kanisa la Kikristo duniani kote, kuhusiana na mafanikio ya mafundisho ya injili. Utaona katika mihadhara ya nane na tisa juu ya mada hii, itakuwa fupi sana kuliko mihadhara ya sita na saba. Tuliweka mihadhara hiyo pamoja kwa sababu yote yalikuwa katika mada moja, lakini yalikuwa marefu.

Kwa hivyo, ikiwa umeendelea kuwa nasi, umefanya vyema. Kuanzia sasa, mihadhara itakuwa fupi zaidi na yenye urefu unaoweza kudhibitiwa. Kwa hiyo, hebu tuanze kwa kuangalia mafundisho ya kitabu cha Mithali juu ya mafanikio.

Hekima ya Kibiblia kwa ujumla, na kitabu cha Mithali haswa, hutoa ushiriki wa dhati na nyanja zote za ukweli wa kijamii, pamoja na utajiri, umaskini, na njia bora za kutumia rasilimali za mtu. Hii ni pamoja na miongozo makini kwa watu binafsi kujifunza na kutekeleza sheria za kiuchumi, kanuni za maadili na maadili, na hisia za kidini zinazofaa kwa mafanikio ya kiuchumi. Tulicho nacho katika kitabu cha Mithali ni mkabala kamili wa kutafuta furaha maishani.

Hekima ya Kibiblia pia inaonya juu ya matokeo mabaya, matokeo mabaya ya kiuchumi ya tabia fulani, shughuli, na uchaguzi. Inatoa hekima inayotumika na ya kiroho kuhusu jinsi utajiri unavyoweza kufanywa, kuhifadhiwa, kuliwa, na kuwekezwa ifaavyo. Zaidi ya hayo, hekima ya kibiblia hutumia hesabu ya kiuchumi katika ujenzi wa mifumo ya thamani ili kutathmini kwa kina na kutanguliza mambo mbalimbali, mitazamo, tabia na maadili katika maisha.

Kwa kupendeza, ingawa ufanisi wa kimwili huonwa kuwa baraka, si kipimo pekee na cha mwisho cha mafanikio, kama tutakavyoona. Wala umaskini si mara zote tokeo lisilofaa zaidi la chaguzi za maisha za mtu. Nyenzo tunazotoa hapa zinawasilisha nyenzo kwa Wayahudi na Wakristo wa kisasa kuhusu jinsi ya kuishi vyema na kufanya vyema katika mazingira ya ulimwengu ya kisasa ya ubepari.

Hoja ninayowasilisha katika Mihadhara ya 8 na 9 kwanza ni kwamba kitabu cha Mithali kinahusika zaidi na ustawi kuliko inavyodhaniwa lakini kwa nadra sana

kuonyeshwa. Na pili, kwamba kujishughulisha huku na ustawi ni ngumu zaidi, yenye sura nyingi, na ya jumla kuliko inavyodhaniwa kwa ujumla. Na tatu, nyenzo kuhusu usitawi zinazotolewa katika vitabu vya Mhubiri na Ayubu hazitoi masahihisho au uhakiki wa kitabu cha Mithali bali hupanua kwa uthamini mada zake kuu.

Ninataka kufanya hivi dhidi ya usuli wa shtaka maarufu dhidi ya kitabu cha Mithali ambacho kinaonekana kukuza, au angalau kuunda rasilimali isiyojulikana ya aina rahisi za theolojia au mbinu za injili za ustawi. Sasa nageukia ufafanuzi mfupi na rahisi kwa kiasi fulani wa injili ya mafanikio. Ufafanuzi ufuatao ni kutoka kwa Kamusi ya Collins.

Injili ya mafanikio ni, ninanukuu, toleo la kisasa au, kulingana na baadhi, upotoshaji wa injili ambayo kwayo baraka kamili za Mungu zinazopatikana kwa wale wanaomkaribia kwa imani na utii hujumuisha mali, afya, na nguvu. Maoni mawili juu ya hili. La kwanza ni jambo lisilo la kawaida kuwa na ingizo la kamusi linalotoa maelezo ya thamani kulingana na upotoshaji fulani wa injili, ambao unaonekana kuonyesha nguvu ya hisia za mwandishi wa ingizo hili la kamusi na kuangazia utata na matatizo yanayohusiana na baadhi, bila shaka, kukithiri kwa mafundisho ya injili ya ustawi katika miongo ya hivi karibuni.

Jambo lingine ninalotaka kusema ni kwamba, ndiyo, hakika, ufundishaji wa injili ya mafanikio kwa kawaida hulenga angalau vipengele hivi vitatu. Sio tu utajiri, ambao ndio ufanisi unarejelea moja kwa moja, lakini pia afya, afya ya mwili na kiakili, kihemko, na nguvu ya kijamii, iwe hiyo ni heshima ya kijamii, nguvu ya kisiasa, au nguvu ya kiuchumi. Wote hawa wanahusika.

Sasa, kwa sababu wote watatu wanahusika, tunaweza kuona kwamba, bila shaka, masuala ni tata sana, na ya kuvutia kwamba katika mihadhara miwili mifupi, siwezi kuangazia vipengele vyote vya ufundishaji wa injili ya mafanikio. Ninatumaini kufanya hivyo kwa kuandika katika uchapishaji wa kitabu juu ya ufanisi katika vitabu vya Mithali, Mhubiri, na Ayubu hivi karibuni. Lakini kwa sasa, katika mihadhara hii, nataka kuzingatia tu kufundisha kuhusiana na utajiri.

Kwa hivyo, sijumuishi afya na nguvu kutoka kwa mihadhara hii, sio kwa sababu sio muhimu, lakini kwa sababu nyenzo zingekuwa kubwa sana. Kwa kweli ni urefu wa kitabu. Ingekuwa ni somo la urefu wa kitabu kuangalia yote matatu haya.

Uchunguzi mfupi wa maoni ya wasomi. Tena, hii ni fupi sana, kwa kuweka tu mambo muhimu machache na kuweka maoni yangu katika mtazamo mkubwa wa kitaaluma na kitaaluma. Lakini ninatambua, bila shaka, kwamba kuna mengi zaidi ambayo yanaweza na pengine hata yanapaswa kusemwa katika mchango mrefu zaidi kwa mada.

Muhimu sana katika mijadala, mijadala ya wasomi, inayohusiana na mafundisho ya aina ya mafanikio katika kitabu cha Mithali ni wazo lililotolewa kwanza na Klaus Koch katika makala ya 1955, asili yake katika Kijerumani, ya kile kinachoitwa uhusiano wa tendo-tokeo ambalo linaonekana kuwa dhahiri sana katika maneno mengi ya kitabu cha Mithali. Koch aliita hii Tunergehenzusammenhang, na kutafsiri kihalisi maana yake ni muunganisho wa tendo-matokeo. Maneno hayo yalitafsiriwa kwa Kiingereza mwaka wa 1983 kama ujenzi wa matokeo-matendo, na kutafsiri Zusammenhang kama ujenzi badala ya uhusiano kulifanya hali ya kudumu ya uhusiano kati ya tendo na matokeo kuwa na nguvu zaidi.

Kwa hivyo, iliimarisha mtazamo wa uhusiano wa kiotomatiki kati ya sheria za ulimwengu wote, kama inavyoonyeshwa katika methali nyingi na matokeo yao karibu kuepukika. Sheria kama hizo zinaonekana kujengwa kwa uthabiti sana katika jinsi ulimwengu unavyofanya kazi hivi kwamba kuingilia kati kwa vitendo kwa Mungu hakukuhitaji hata kulingana na hoja ya Klaus Koch. Ikiwa wanadamu watafuata sheria, watapata faida ya vitendo vyao moja kwa moja au kidogo.

Nitarejea kwa hili baadaye kidogo, lakini kwa sasa, nadhani ni muhimu kwamba tutambue kwamba tafsiri ya Kiingereza ya makala ya Klaus Koch imepingwa kwa ufanisi tu na Peter Hatton katika kitabu kilichochapishwa mwaka wa 2008. Lakini wakati huo huo, wazo la uhusiano wa mechanistic kati ya jinsi ulimwengu unavyofanya kazi na matokeo ya tabia ya binadamu imekubaliwa sana katika ulimwengu wa Kiingereza, wasomi na wasomi. Na sehemu kubwa ya ufahamu wa aina hii pia hutokana na mafundisho mengi maarufu ya aina ya ustawi katika makanisa yenye ushawishi mkubwa, makubwa na makubwa kote ulimwenguni, iwe huko Amerika Kaskazini, katika baadhi ya maeneo ya Ulaya, na hasa Afrika, Amerika ya Kusini, na Asia pia.

Tutarejea kwa hili baadaye baada ya kuchunguza uthibitisho wote kwamba kitabu cha Mithali kinatoa kwa kweli mada hiyo. Kulingana na Craig Blomberg, katika kitabu chake juu ya Utajiri na Mafanikio, Mithali bila shaka ndiyo mafundisho ya jumla na yasiyo na wakati kati ya mafundisho ya Agano la Kale juu ya mali. Kwa maoni yake, asili yao ya methali inamaanisha kuwa mara nyingi ni kweli, lakini sio kweli kabisa katika hali zote.

Kwa hivyo, Blomberg, msomi wa Agano Jipya, ambaye katika kitabu chake juu ya Utajiri ana sura muhimu juu ya kitabu cha Mithali, kwa kweli anapinga maoni ya Klaus Koch na maoni ya watu wengi wanaoshikilia mafundisho ya injili ya ustawi. Pia tunao wafafanuzi wa kitabu cha Mithali ambao kimsingi wana mitazamo tofauti ya kihemenetiki ya kufasiri aya mbalimbali katika kitabu cha Mithali. Trempe Longman ni mmoja wa wale wanaobisha kuwa methali za kibinafsi katika sura ya 10-31 ya kitabu zinapaswa kusomwa kwa kutengwa badala ya muktadha.

Kwa kweli nitaonyesha, mara kadhaa, jinsi kusoma methali kadhaa pamoja katika mfuatano ambao zinaonekana katika kitabu kama kile ninachokiita makundi ya methali, au nguzo za methali, badala ya sentensi moja moja, zinazojitegemea, kunaboresha maana ya methali hizo na pia kuzifanya ziwe tofauti zaidi, zisizo wazi zaidi, na zenye akili zaidi, kwa maoni yangu, kwa maoni yangu zaidi ya sehemu za methali. Nitarejea kwa hili baadaye katika somo la baadaye wakati tutakuwa tukiangalia mifano hasa katika maeneo mengine, kutoka sura ya 10-29 hasa. Hatimaye, jambo la kushangaza, kwa kuzingatia jinsi kitabu cha Mithali kilivyo maarufu katika mitazamo ya watu wengi kuhusiana na hali ya injili ya ustawi, kwa kweli ni masomo machache ya kitaalamu ambayo yapo juu ya utajiri katika kitabu cha Mithali.

Ninachotaka kutaja ni cha Derek Kidner, cha Catherine Dell, katika kiambatanisho cha ufafanuzi wa Trempe Longman, kitabu cha Blomberg tayari kimetaja utajiri na utajiri katika sura yake ya kitabu cha Mithali, na kisha muhimu zaidi, nadhani, Timothy Sandoval, pia katika kitabu cha utajiri katika kitabu cha Mithali. Kipengele cha matibabu mengi kama hayo ni kwamba wao hutambua idadi kubwa ya methali ambazo kwa hakika hueleza jinsi mambo yalivyo, zikitoa taarifa za kuwepo, zinazoonyesha uhalisi dhahiri, bila kufanya maamuzi ya thamani. Nitarejea kwa hili baadaye, lakini kama natumai kuonyesha tunapopitia nyenzo, nyenzo husika katika kitabu cha Mithali, kwamba kauli nyingi zinazoonekana kuwa hazina thamani kwa hakika zimepachikwa kimuktadha kwa namna hiyo, na wakati mwingine pia zimesemwa, kwa Kiebrania angalau, kwa njia ya hila, kwamba zinatoa changamoto kwa msomaji bila kukusudia, kwa njia isiyo ya moja kwa moja kufikiri, je, jambo hili ni zuri kwamba jambo hili ni zuri? Kwa hiyo, ningeenda zaidi ya yale ambayo watu wengi, wafasiri wengi wa kitaaluma wa kitabu cha Mithali wanasema, yaani kwamba hata kauli hizo, si zote, lakini nyingi, nyingi, nyingi sana, ambazo zinaonekana tu kutoa taarifa ya jinsi ukweli wa ulimwengu ulivyo, kwa kweli wana njia za hila za kuongeza hukumu za thamani kwa taarifa hizi.

Kisha nataka kutoa uchunguzi mfupi wa matibabu maarufu. Lazima niseme kwa kiwango kimoja nyenzo bila shaka ni kubwa kwa sababu kuna mafundisho na mahubiri mengi juu ya jambo hili linaloendelea, vitabu vingi vinavyojulikana sana juu ya somo hilo, mahubiri mengi ya TV na kadhalika. Mtu anaweza kutumia miaka ya maisha yake kuchunguza hili.

Utafiti wangu unategemea tu sampuli ndogo ya TV, mahubiri ya televisheni, na vitabu maalum au matibabu ya somo na watendaji wa mafanikio ya kufundisha na kuhubiri injili. Nilichogundua ni, na nimefanya muhtasari huu chini ya vichwa vinne, na tena huu ni uchunguzi mfupi sana na bila shaka, mengi zaidi yanaweza kufanywa na labda yanapaswa kufanywa, lakini kwa madhumuni ya mhadhara huu, nadhani ili kuudhibiti, nitauweka kwa ufupi. Kwanza kabisa, wahubiri na waalimu huchagua nyenzo zao ili kusaidia mafundisho ya injili ya ustawi kutoka vyanzo mbalimbali vya Biblia.

Kitabu cha Mithali kikiwa kimoja tu chao, nyenzo nyingi za mahubiri, huja kwa njia ya kushangaza, nilishangazwa na hili, hutoka katika Agano Jipya na bila uwiano kutoka kwa Injili na hasa kuhusiana na nukuu za kauli na mafundisho ya Yesu. Yanaonyeshwa kwa uzito zaidi kuliko maelezo kutoka katika kitabu cha Mithali. Hilo lilinishangaza sana, sina budi kusema, na lilinishangaza kwamba mambo mengi sana ambayo Yesu anasema katika Injili yanaweza kufasiriwa au kwa hakika yamefasiriwa ili kuunga mkono ufanisi wa mafundisho ya aina ya injili.

Nilishangaa. Pili, mengi ya mahubiri haya na matibabu yameunganishwa na marejeleo ya kibiblia kote. Kwa hivyo, mafundisho ya injili ya mafanikio yanajionyesha yenyewe kama mafundisho ya kimsingi ya kibiblia.

Imeegemezwa pekee, angalau katika kauli za waziwazi zinazotolewa na wahubiri, kwenye Biblia. Hata hivyo, ya kufurahisha sana, takriban marejeo yote ambayo nimeona katika mahubiri na katika vitabu maarufu yanatumiwa kwa njia ambayo mara nyingi hufafanuliwa katika duru za kitaaluma kama uthibitisho wa maandishi. Utumaji maandishi wa uthibitisho unamaanisha kwamba ikiwa marejeleo fulani, na najua mimi ni mkali hapa, lakini nadhani hoja kali inahitaji kufanywa, kwamba ikiwa rejeleo fulani katika Biblia, ni taarifa tu, mara nyingi ni nusu tu ya mstari au mstari mmoja, upeo wa mistari miwili katika mfuatano, mara kwa mara safu ya mistari minne, mitano, sita, saba kutoka sehemu mbalimbali za maandiko kila mahali ili kuunga mkono hoja za mahubiri.

Ikiwa rejeleo linasema, kile ambacho mahubiri na mwalimu wanataka kukiweka msingi katika mafundisho ya Biblia kinanukuliwa ili kuthibitisha jambo hilo, na hapa sasa inakuja sehemu muhimu, bila kufafanuliwa zaidi au kuhesabiwa haki. Kwa nini hili ni muhimu sana? Ni muhimu kwa sababu tamko ambalo limetolewa nje ya muktadha, na taarifa hizi zote, karibu zote, zimetolewa nje ya muktadha, zinaweza kufanywa kuunga mkono karibu chochote ikiwa muktadha wa karibu au mpana hauzingatiwi. Na unaweza kujaribu hii kwa kitu chochote mwenyewe.

Ikiwa utatoa anwani au ikiwa unaandika barua na aina yoyote ya taarifa katika barua yako imetolewa nje ya muktadha, inaweza hata kufanywa kumaanisha kinyume na kile ulichotaka kusema, ambayo ilikuwa wazi kwako unapoandika aya katika barua yako, lakini haijulikani ikiwa ni sehemu moja tu ya barua yako inanukuliwa nje ya muktadha. Hii inanileta kwenye hoja ya tatu, ambayo tayari nimeshaidokeza. Vifungu karibu kila mara vinanukuliwa nje ya muktadha.

Dhana ya msingi ni imani ya kimsingi katika Biblia, na hilo ni jambo zuri ambalo ninaunga mkono kwa moyo wote. Lakini dhana ya msingi nyuma ya hilo ni kwamba kwa hiyo kila kitu na chochote katika Biblia ni kweli moja kwa moja hivi kwamba kinaweza kunukuliwa karibu katika hali yoyote kama taarifa ya ukweli yenye ukubwa

wa kuuma ambayo haihitaji maelezo yoyote zaidi, tafsiri, au nuksi. Na hilo ni jambo la hatari.

Ni jambo la hatari sana. Na kwa kulinganisha, kulikuwa na watu katika Vita vya Pili vya Ulimwengu Ujerumani ambao walikuwa wakinukuu Biblia kuunga mkono mauaji ya Wayahudi. Kulikuwa na watu katika karne ya 18, 19, na hata mwanzoni mwa karne ya 20, na labda wengine bado wako hapa Amerika Kaskazini, ambao watanukuu vifungu vya Biblia nje ya muktadha kuunga mkono utumwa.

Na ningeweza kuendelea na mifano mingine mingi. Kunukuu kauli za Biblia nje ya muktadha hakukubaliki ikiwa kweli tunaamini kwamba ni Mungu aliye hai anayezungumza kupitia maneno haya katika masuala tata na muhimu ya ulimwengu wakati huo na sasa. Kisha hoja yangu ya nne, na tena nimedokeza jambo hili kidogo tayari, katika maana yote ya maandiko na vifungu vya mtu binafsi au vifungu vya maneno au kauli inaonekana kama dhahiri dhahiri na bila ya haja ya kufasiriwa.

Tunapoanza kukitazama Kitabu cha Mithali, nitajaribu na kuonyesha baadhi ya mifano ya jinsi mtu anavyoweza kufasiri kishazi kimoja na kilekile kwa njia tofauti, na kwamba kauli hizo si karibu kuwa moja kwa moja na dhahiri kama watu wengi wanavyofikiri. Kwa hivyo, huu ulikuwa utangulizi wa hotuba. Sasa tutaanza kutazama mafanikio katika Kitabu chenyewe cha Mithali.

Kwanza kabisa, nataka kufunguka na taarifa za jumla kuhusu utajiri ili kuweka mazingira. Kuna taarifa nyingi za jumla kuhusu mali kama thawabu au matokeo ya hekima au haki inayotungwa kwa mapana. Mara nyingi, lakini si mara zote, Bwana anatajwa waziwazi kama chanzo cha thawabu kama hiyo, yule anayetoa thawabu kwa tabia inayotamanika.

Mfano hapa ni sura ya 13, mstari wa 11. Mali inayopatikana kwa haraka itapungua, lakini wale wanaokusanya kidogo kidogo wataongezeka. Tumaini linalocheleweshwa huumiza moyo, lakini tamaa iliyotimizwa ni mti wa uzima.

Nitarudi kwenye sura ya 13, mstari wa 11 baadaye, lakini kwa sasa nataka tu kutoa maoni machache mafupi. Kwa kushirikiana na aya iliyotangulia, mstari wa 11, mstari wa 12 juu ya tumaini inatambua jinsi ilivyo vigumu kusubiri, lakini inashikilia ahadi kubwa kwa muda mrefu. Tumaini linalocheleweshwa huumiza moyo, lakini tamaa iliyotimizwa ni mti wa uzima.

Na mara moja tunapiga uwezekano wa tafsiri tofauti. Tafsiri iliyonyooka kabisa ya aya hii, kwamba matumaini yaliyoahirishwa huufanya moyo kuwa mgonjwa, lakini tamaa iliyotimizwa ni mti wa uzima, ni kwamba kwa uwazi kabisa kutimiza matakwa ya mtu, kuwa mti wa uzima, ni afadhali zaidi kuliko kuahirisha matumaini ya mtu kwa sababu huufanya moyo kuwa mgonjwa. Hiyo ndiyo maana iliyo wazi na iliyonyooka ya aya hii.

Lakini, ikiwa imeambatanishwa na aya ya 11, inayosema, mali kwa pupa, kwa haraka, papo hapo, mara moja itapungua, ambapo wale wanaokusanya kidogo kidogo, na inachukua muda mrefu kufika huko, wataongeza mali zao, inaangazia umuhimu wa jinsi utajiri huu unavyopatikana haraka. Na mali inayopatikana kwa haraka inasemekana kuwa haifai, kupungua, ambapo utajiri unaopatikana kidogo kidogo, yaani, kwa kazi ngumu kwa muda mrefu, kwa bidii, kwa ustadi, kwa kazi ngumu, kwa uvumilivu, kwa uvumilivu, kwa uvumilivu, maadili haya yote muhimu, ambayo yatakuwa hamu ya kutimizwa, ingawa hamu ya kila mtu, bila shaka, ni kwa sababu ya kuchelewa kwa moja kwa moja. kuridhika, kuridhika kuchelewa, ni ngumu, ni vigumu. Kwa hivyo, tuko hapa, tayari, katika moja ya kauli hizo za kwanza ambazo tumeangalia.

Sasa nageukia kundi lingine la Mithali, ambalo nitanukuu moja baada ya lingine, kisha nitoe maoni juu yake. Sura ya 13, mstari wa 21, Bahati mbaya huwafuata wenye dhambi, lakini mafanikio huwapa wenye haki. Wema huwaachia wana wa watoto wao urithi, lakini mali ya mkosaji huwekwa kwa ajili ya watu wema.

Hii inaonekana kuwa moja kwa moja. Tena, bila shaka, sivyo. Sina wakati wa kuonyesha kwa nini na jinsi gani.

Lakini nataka tu kuonyesha kuna Mithali ambayo inaonekana moja kwa moja, na zinaonyesha kwamba ikiwa mtu si mwenye dhambi, lakini mwenye haki, atabarikiwa na mali. Hii imeundwa kwa sauti tulivu, kwa hivyo haisemwi jinsi zawadi inavyotokea. Haijulikani jinsi mali ya wakosefu inavyowekwa kwa ajili ya watu wema, na ni nani anayeweka akiba.

Je, ni waadilifu wenyewe? Labda sivyo, kwa sababu inasema, lakini mali ya mwenye dhambi huwekwa kwa ajili ya wenye haki. Kwa hivyo, wenye haki ndio wanaoweka akiba. Inaonekana, kwa hakika, ni wakosefu ambao, wanapojikusanyia mali zao kwa dhulma, ni wao ndio wanaoziweka kwa ajili ya watu wema.

Kweli? Je, hiyo ni kweli katika ulimwengu wa kweli? Je, ingekuwa kweli basi? Kuwa waaminifu, pengine si. Kwa hiyo, kinachoweza kuwa nyuma ya kauli hii isiyo ya moja kwa moja ya maneno ni kwamba Mungu ndiye anayeweka akiba ya mali ya mwenye dhambi kwa ajili ya watu wema. Na kwa hivyo, inaposema, bahati mbaya huwaandama wenye dhambi, lakini mafanikio huwapa thawabu wenye haki, tena katika sentensi hii, mstari wa 21, inaonekana kuwa mafanikio yenyewe yanawalipa wenye haki.

Lakini ni nani aliye nyuma ya hilo? Na hii ndiyo sababu tunayo hoja ya awali ya Klaus Koch kwamba kuna muunganisho wa moja kwa moja kati ya kitendo na matokeo. Kwa hivyo, uadilifu huleta thawabu zake katika ustawi. Na ningetaka kusema kwa

sababu wakosefu wametajwa hapa, ili iwe ni Mungu aliye nyuma yake, ingawa Mungu hatajwi.

Na hivi ndivyo, bila shaka, jinsi walimu na wahubiri wengi wa injili ya mafanikio wangepasiri mstari huo. Kwa hiyo, tena, tumeona kuna aina mbalimbali za tafsiri zinazowezezana. Ninafungua sura ya 13, mstari wa 23, kwa hiyo mstari mmoja tu baadaye.

Shamba la maskini linaweza kutoa chakula kingi, lakini linafagiliwa mbali na udhalimu. Tutarudi kwa hili baadaye. 1411, mwanamke mwenye hekima hujenga nyumba yake, bali aliye mpumbavu huibomoa kwa mikono yake mwenyewe.

Tukilinganisha kauli hii ya baadaye na mstari wa 11 katika sura hiyohiyo, sura ya 14, inasema, nyumba ya waovu itaangamizwa, bali hema la wanyoofu husitawi. Ni nani anayesitawisha hema la wanyoofu? Ni nani aharibuye nyumba ya waovu? Katika mstari wa 1, ni mwanamke mwenye hekima mwenyewe anayejenga nyumba. Ni mwanamke mpumbavu mwenyewe anayeibomoa.

Kwa hivyo, tena, kuna nuances tofauti katika aya, aya zinazofanana sana katika sura moja na ile ile. Sura ya 15, mstari wa 6, katika nyumba ya mwenye haki mna hazina nyingi, lakini taabu huwapata waovu. Tena, hii inaweza kusomwa kama taarifa ya moja kwa moja ya ustawi.

Tena, ningesema, ikiwa tungekuwa na wakati, kulikuwa na nuance nyingi zaidi hapa. Katika sura ya 15, mstari wa 25, Bwana huibomoa nyumba ya wenye kiburi, bali huidumisha mipaka ya mjane. Kwa hivyo, hapa tunayo taarifa ya wazi juu ya nyumba ya wahusika wasiofaa kubomolewa.

Na hapa ni wazi kwamba ni Mola anayefanya kitendo hicho. Kisha sura ya 19, mstari wa 14, nyumba na mali hurithiwa kutoka kwa wazazi, lakini mke mwenye busara hutoka kwa Bwana. Na inaonekana kuwa wazi kwamba, bila shaka, kuna baadhi ya mali ambayo haifai, ambayo haipatikani, lakini hiyo inapokelewa kwa neema tu kupitia urithi, kwa mfano.

Na hata hivyo, sura ya 19, mstari wa 14 inaonekana kupendekeza kwamba kuwa na mwenzi mwenye busara, katika kesi hii, fasihi ya kale yenye mwelekeo wa kiume, mke, lakini nadhani jambo lile lile ni kweli katika jamii zote kupitia vizazi vyote, kinyume chake, kuwa na mume mwenye hekima ni zawadi kutoka kwa Mungu. Na hapa inaonekana wazi sana kwamba mahusiano mazuri ya kifamilia yanaonekana kuwa muhimu zaidi, yenye kuhitajika zaidi kuliko utajiri. Kinachojitokeza basi kutokana na aya hizi ni hisia kwamba upatikanaji au kuhifadhi mali hakutegemei sana imani na utoaji wa ukarimu kwa sababu za kidini, bali juu ya uadilifu wa kijamii na ukarimu kwa wahitaji katika jamii.

Sasa nataka tu kuangazia dhana zingine chache za kimsingi katika Kitabu cha Mithali, na nitaunga mkono kila moja yao kwa aya moja au mbili bila maelezo zaidi, ingawa tena tunaweza kutumia muda mrefu kwa kila moja yao, lakini hoja ninayotaribu kuelezea iko wazi katika kila moja ya aya hizo, kwa hivyo sihitaji kufanya tafsiri ambayo haingekuwa na faida, lakini kujaribu kunufaisha yenyewe inajieleza vya kutosha kutoa hoja. Kwa hiyo kwanza kabisa, amri za mafundisho za baba mwenye hekima, zinazotambuliwa na hekima, huleta maisha marefu na labda afya na utajiri. Kwa mfano, katika sura ya 3, mstari wa 1, Mwanangu, usiyasahau mafundisho yangu, bali moyo wako uzishike amri zangu.

Kwa maana, na sasa inakuja msukumo, kwa urefu wa siku na miaka ya maisha na ustawi mwingi watakupa. Tena, mengi zaidi yanaweza kusemwa. Mimi mwenyewe ninatuma maandishi ya uthibitisho sasa hivi, lakini ninafanya hivyo kwa ajili ya ufupi, na hapa nadhani taarifa hiyo ni ya moja kwa moja.

Kisha jambo lingine la kufurahisha, hekima ya kibinadamu ni nzuri kabisa, muhimu zaidi kuliko utajiri wa kiuchumi. Sura ya 8, aya ya 10 hadi 11, tayari tumegusia jambo hili katika somo la awali. Pokea mafundisho yangu badala ya fedha, na maarifa kuliko dhahabu safi.

Kwa maana hekima ni bora kuliko vito, na yote unayotamani hayawezi kulinganishwa nayo. Kwa hiyo wema wa kiakili na wa kiroho huonwa kuwa wa maana zaidi kuliko kitu kingine chochote ambacho tunaweza kutamani kiuchumi kuhusiana na utajiri wa kimwili. Hivyo ndivyo Lady Wisdom anavyosema kuhusu yeye mwenyewe.

Kisha, hekima iliyofanywa kuwa mtu huleta mafanikio ya kijamii au ufahari wa kijamii na utajiri mwingi kupitia uadilifu. Tena, kuanzia sura ya 8, mstari wa 18 hadi 20, Utajiri na heshima ziko kwangu, utajiri udumuo na ufanisi. Matunda yangu ni bora kuliko dhahabu, naam, dhahabu safi, na mazao yangu kuliko fedha iliyo bora.

Ninatembea katika njia ya haki katika njia za haki, nikiwajaza mali wale wanipendao na kujaza hazina zao. Hekima huleta mafanikio na utajiri mwingi, lakini hufanya hivyo kwa kumsaidia mtu aliye na hekima kuwa mwadilifu. Sasa ninageuka, na hii ni sehemu muhimu sana katika mhadhara huu, sasa nageukia ukweli kwamba katika methali nyingi sana katika kitabu chote, Mungu anafurahia au anapendelea uaminifu wa kitaaluma.

Kwa hivyo, hii ni kategoria ya misemo ya kitheolojia, lakini ni muhimu sana kuelewa kwamba uhusiano wa kiroho kati ya upendeleo wa kimungu na baraka sio kupitia imani ya mtu, kupitia hali ya kiroho ya mtu, kupitia hisia zake, kupitia mitazamo ya mtu au chochote, lakini inapimwa dhidi ya ubadilishanaji wa moja kwa moja wa kiuchumi sokoni. Hii ni juu ya kuwa mwaminifu mahali pa kazi. Hapa kuna baadhi ya maneno.

Kwa kweli, kabla sijasema hivyo, ninapaswa pia kusema, kwamba tunaposikia juu ya upendeleo wa Mungu au kibali cha Mungu au furaha ya Mungu katika kauli hizi, hatupaswi kufikiri tu kwamba hii kwa namna fulani ni taarifa ya thamani iliyotengwa au hukumu ambayo Mungu aliye mbinguni mahali fulani hufanya kwa mbali juu ya utendaji wa mwanadamu, lakini badala yake kile ambacho maneno haya yanaonekana kupendekeza ni kwamba Mungu anahusika kihisia. Maneno haya yanamaanisha Mungu anafurahia aina sahihi ya tabia ya kiuchumi. Inashangaza.

Mungu hufurahia sana uaminifu wa mwanadamu. Sura ya 11, mstari wa 1. Mizani ya uwongo ni chukizo kwa Bwana, lakini uzito sahihi ni furaha yake. Hii, bila shaka, inarudi kwenye mizani ya kale.

Ikiwa tutafikiria wengi wetu, kwa matumaini duniani kote, bado tunaweza kwenda kwenye soko la mkulima wa ndani na kununua mazao mapya, mazao yatapimwa kwa mizani, na uzito wa mazao utapimwa, kusawazishwa, dhidi ya uzito au jiwe au kipande cha chuma kinachoonyesha uzito fulani. Na mizani hii ya uongo ni chukizo kwa Bwana. Tena, si tu thamani, hukumu ya thamani ya kisheria, lakini Mungu kwa hakika anachukia hili.

Mungu hapendi hii kikamilifu. Ingawa ikiwa wafanyabiashara wanatumia mizani sahihi, au kuiweka kwa upana zaidi, katika tasnia nyingine au miktadha ya kibiashara, ikiwa watu ni waaminifu na wanauza bidhaa ambayo wanaahidi kwa mnunuzi, basi Mungu anafurahishwa na hilo. Mungu anafurahia kuona biashara nzuri ikifanywa ambapo kila mtu anashinda katika shughuli za kiuchumi.

Vile vile, sawa sana, sura ya 16, mstari wa 11. Mizani na mizani ya uaminifu ni ya Bwana. Vipimo vyote katika mfuko ni kazi yake.

Hapa wazo ni kwamba mtu yeyote ambaye ni mfanyabiashara mwaminifu, awe anajua au hajui, ni mtu ambaye ametiwa nguvu na kuwezesha na kuwezesha na kuhamasishwa na Mungu kufanya hivyo. Wazo la kuvutia kwamba nguvu ya kweli nyuma ya nguvu nzuri ya soko, na tabia nzuri ya soko, ni Mungu mwenyewe. Mara nyingi katika jamii za kibepari, katika mijadala ya uchumi, watu wanapozungumza juu ya soko, soko linakuwa mtu, sawa na hekima ya kibinadamu.

Na soko hufanya hivi na soko hufanya vile na soko husahihisha na soko linaingiliana na aina hii ya kitu. Ghafla soko ni karibu superhuman quasi-Mungu kiumbe. Kitabu cha Mithali hakihusishi soko bali kinasema kwamba ni Mungu aliye nyuma ya njia ambazo tabia njema ya kiuchumi na ustawi wa kiuchumi kwa jamii huwekwa msingi.

Mungu ndiye anayefanikisha haya. Na tena tunaweza kuona jinsi tafsiri nzuri au taarifa rahisi kama hiyo inavyoweza kuwa. Sura ya 20, mstari wa 10.

Vipimo mbalimbali na vipimo mbalimbali ni chukizo kwa Bwana. Sasa hiyo inahusu nini? Awali ya yote, vipimo na vipimo mbalimbali, hivyo vipimo vinakaribia uzito, kupima uzito wa bidhaa inayouzwa na kununuliwa, ambapo vipimo vinapima ujazo wa bidhaa inayouzwa au kununuliwa. Ukweli kwamba tunazungumza juu ya uzani tofauti na hatua tofauti inahusiana na ukweli kwamba wafanyabiashara ambao wanajaribu kumdanganya mnunuzi kupoteza pesa zaidi kuliko wanayopata thamani yake, ni wakati wafanyabiashara au wauzaji wanapouza bidhaa, watatoa uzani ambao unasema hii ni kilo moja au pauni mbili au chochote, lakini kwa kweli ni gramu moja au nusu tu, lakini kwa kweli ni gramu moja tu au nusu ya pauni. gramu elfu kwa kilo.

Ingawa ikiwa mfanyabiashara huyo huyo ananunua bidhaa ambayo anataka kuuza, anabadilisha hila. Na wanaposema, oh nataka kununua kutoka kwako kilo moja ya mchele, kwa kweli, wanachofanya ni kuweka uzito juu ya kilo moja na nusu. Kwa hiyo kwa bei ya kilo moja, wanapata mchele kwa bei ya kilo moja na nusu.

Ni wazo la aina hiyo. Na tena, kama wao ni chukizo kwa Bwana. Hii sio tu taarifa ya thamani iliyotengwa.

Mungu anachukia na kuchukia sana aina hii ya kitu. Na Mungu anahusika kihisia-moyo wakati watu wanapotumia faida ya wengine katika mazoea yao ya biashara. Tena sura ya 20 mstari wa 23 , Vipimo mbalimbali ni chukizo kwa Bwana na mizani ya uwongo si nzuri.

2017, mkate uliopatikana kwa udanganyifu ni mtamu, lakini baadaye kinywa kitajaa changarawe. Kauli iliyoje! Mkate uliopatikana kwa udanganyifu ni mtamu. Kwa hiyo hapa sasa mkate bila shaka ni sitiari inayoelezea aina yoyote ya faida, faida ya kiuchumi inayopatikana.

Na sitiari hiyo inatumiwa kueleza hisia za kimwili, hisia za kimwili zenye kupendeza, yaani, chochote ambacho mtu hupata kwa hila na udanganyifu huonekana kuvutia sana, ni ladha nzuri kwa kuanzia, oh jinsi nzuri, nilimshinda yeye au chochote. Ina ladha tamu. Lakini baadaye, methali hiyo husema, itageuka kuwa changarawe kinywani mwa mtu.

Kuna matokeo ya muda mrefu ya kudanganya. Ndivyo methali inajaribu kusema hapa. Mfano wangu wa mwisho, kunaweza kuwa na wengine wengi, lakini mfano wangu wa mwisho hapa ni sura ya 21 mstari wa 6, Kupata hazina kwa ulimi wa uongo ni mvuke upitaoyo na mtego wa mauti.

Ni kauli ya kushangaza iliyoje! Kwa hivyo hapa kuna mtu ambaye, iwe ni kufanya, labda amehongwa, amepewa pesa nyingi ili awe shahidi wa uwongo, au anaulizwa kutoa maoni ya kitaalamu juu ya thamani ya bidhaa ambayo inauzwa au chochote, na wanadanganya ili kupata pesa nyingi, na wanaweza kupata pesa nyingi. Wanapata

hazina kutoka humo. Lakini methali hiyo inasema hazina zinazopatikana kwa njia hii ni kama pumzi ya upepo, kama pumzi, pumzi ya mwanadamu asubuhi ya mapema yenye baridi ambayo huvukiza mara moja.

Inaonekana nzuri kwa muda na kisha imepita. Na mbaya zaidi, mwishowe, huu ni mtego wa kifo, kwa sababu kutakuwa na matokeo kupitia, naamini kabisa, hukumu ya kimungu. Jambo lingine muhimu ni upande wa pili wa aina hii ya tabia isiyo ya haki ya kiuchumi.

Na nadhani hii ni muhimu na muhimu kusema na kuzingatia, haswa kuhusu mafundisho ya aina ya ustawi. Na ili kuwatendea haki watendaji wa mafundisho ya injili ya mafanikio, nadhani wanafahamu hili kwa sehemu. Na ni hili, kwamba wakati mwingine, labda mara nyingi kwa kweli, wenye haki wanaweza kuteseka kwa njia ya udhalimu wa wengine.

Kwa hiyo, ingawa Kitabu cha Mithali kinawaahidi wale wanaotenda katika njia za haki, furaha ya Mwenyezi Mungu, baraka za Mwenyezi Mungu, thawabu zinazowajia, na kila kitu kingine, ni ukweli pia juu ya ukweli kwamba ingawa watu waadilifu tu, waadilifu, waaminifu wanaweza kuokoa kidogo kidogo kitu, kufanya vizuri kwa nafsi zao, maendeleo ya kifedha na kijamii na kila kitu kingine, kila wakati kuna hatari ya kudhoofika na kuwatenga na watu wengine na kuwatenga na njia zingine. ambayo yanahusiana na uhalifu wa moja kwa moja wa mtu binafsi na pia sheria zisizo za haki za utaratibu katika jamii pana, dhuluma za kimfumo ulimwenguni. Kwa hiyo, hapa kuna mifano fulani. Sura ya 11, mstari wa 30.

Mazao ya mwenye haki ni mti wa uzima, lakini jeuri huondoa uhai. Tena, mengi yanaweza kusemwa, lakini tunayo nyenzo nyingi za kupitia, kwa hivyo nivumilie. Katika muktadha wa mistari miwili iliyotangulia katika Sura ya 11, mstari wa 28, inasema, wale wanaotumainia mali zao watanyauka, lakini wenye haki watasitawi kama majani mabichi.

Kwa hiyo, hapa tuna picha za mimea, mti wa uzima, matunda ya wenye haki ni mti wa uzima, lakini inaweza kuondolewa kwa vurugu. Ingawa wale wanaotumainia utajiri wao, na hapa sio lazima watu wabaya au watu wasio haki au watu waovu, lakini inaweza kuwa watu waadilifu, watu wa heshima ambao wanaamini katika utajiri wao, lakini kwa sababu, kama tulivyosoma aya mbili mapema, ambayo inaweza kuondolewa kwa jeuri. Ikiwa hiyo ndiyo tu wanayotegemea, inaweza kunyauka chini ya mikono yao.

Ilhali wale wasiopendezwa tu na utajiri bali na thamani muhimu zaidi ya uadilifu, ya adabu ya kimaadili na kiuchumi, ya uaminifu, ya kuchangia ustawi wa jamii zao, mithali yasema, watasitawi kama majani mabichi. Na hatimaye basi, matunda yao, tunda la wenye haki katika mstari wa 30, litakuwa mti wa uzima. Mti wa uzima kwa nani? Kwa wenyewe? Labda.

Lakini yaelekea zaidi, ikiwa wao ni waadilifu kwa sababu hawategemei utajiri wao, labda njia ambayo tunda la uadilifu wao huwa mti wa uzima, si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa manufaa na manufaa ya wengine wanaowazunguka. Wao, kwa kweli, ni mti wa uzima kwa wengine, kwa njia ya haki yao, ambayo wanatangeliza tamaa yao ya utajiri. Wanachotegemea ni wema wa kimungu wa upendo kwa jirani.

Hilo ndilo linalowafanya kuwa waadilifu. Tutarudi kwenye haki na athari yake kwa watu wengine katika dakika chache. Aya ifuatayo inaonyesha kwamba watu maskini wanaweza kupata mafanikio ya kifedha kwa kufanya kazi kwa bidii, lakini kwamba dhuluma ya kijamii au unyonyaji maalum unaweza kuwanyima matunda ya kazi yao.

Sura ya 13, mstari wa 23. Shamba la maskini linaweza kutoa chakula kingi, lakini linafagiliwa mbali kwa udhalimu. Hatuelezwi dhuluma hiyo ni nini.

Hilo si tatizo. Lakini tunachohitaji kufanya ni kutafsiri kimawazo ni nini dhuluma hiyo inaweza kuwa. Na ndio maana nimesema inaweza kuwa ni unyonyaji maalum, inaweza kuwa dhuluma ya kijamii kwa ujumla, inaweza kuwa uhalifu, inaweza kuwa wizi mkali, kila aina ya vitu tofauti.

Hali ya kutobainishwa kwa taarifa hii inafungua uwezekano wote huu ambao hufanya mafanikio ya watu wenye heshima, mafanikio ya kiuchumi katika maisha haya, ambayo yanaweza kupunguzwa. Aya zinazofuata na zingine kadhaa zimeonyeshwa kama kipande cha ushauri na kutamkwa kama amri katika hali ya lazima. Sura ya 22, mstari wa 28.

Usiondoe alama ya kale ambayo mababu zako waliweka. Tena, mengi zaidi yangeweza kusemwa, lakini aya hiyo inaonyesha kwamba ukiukaji wa haki za mali ni jambo zito. Linganisha hili na mstari ufuatao, unaowaweka yatima, mmojawapo wa mitatu muhimu ya yatima, wajane, na wageni, walio chini ya ulinzi wa pekee wa Mungu katika Biblia nzima na hasa katika vitabu vya unabii na katika kitabu cha Mithali.

Hao watatu, ni yatima, wajane, na wageni. Sura ya 23, mstari wa 10 na 11. Msiondoe alama ya kale, wala kuingilia mashamba ya mayatima, kwa maana Mkombozi wao ana nguvu.

Atawatetea dhidi yako . Kwa nini watu hawa wanahitaji Mkombozi na kwa nini Mkombozi huyo anahitaji kutetea jambo fulani? Sababu ni kwamba kwa kawaida katika jamii ya Waisraeli wa kale, watu ambao wangeweza kusimama mahakamani na kutoa kesi ya kutendewa haki wangukuwa wanaume katika jamii. Kwa hivyo, wajane na mayatima hawana baba na waume na wageni mara nyingi hawangeruhusiwa kujiwakilisha kwa njia sawa na Waisraeli wa kiasili mahakamani na kwa hiyo walihitaji ulinzi maalum.

Na Mkombozi hapa, ambaye mara nyingi ana tafsiri za kitheolojia, kuna uwezekano mkubwa kuwa ni Mungu katika mstari huu. Kwa kweli, Mungu anawajali walio katika mazingira magumu katika jamii, wale ambao hawawezi kujisaidia au kujilinda dhidi ya unyonyaji wa kiuchumi. Kama, kwa mfano, katika 15, 25.

Bwana huibomoa nyumba ya mwenye kiburi, bali huitunza mipaka ya mjane. Sura ya 24, mstari wa 15. Usivizie kama mhalifu dhidi ya nyumba ya mwenye haki.

Usitende jeuri mahali wanakoishi wenye haki. Mstari wa 16. Maana ingawa wataanguka mara saba, watafufuka tena.

Bali waovu huangushwa na msiba. Jinsi gani? Tena, hii ni aina ya labda taarifa. Msukumo huo kwa kiasi fulani hauwezekani tukiutazama kwa mtazamo wa kibinadamu kwa sababu mara nyingi, bila shaka, maskini, yatima, wajane, na wageni wanapotendwa vibaya, hawawezi kuinuka mara saba.

Ni watu wachache sana wenye ukakamavu huo kwa mtazamo wa kibinadamu tu. Na pia ni hali kwamba waovu huwa hawaangushwi na balaa katika maisha haya. Lakini hapa hekima ya kidini ya mkusanyo wa methali yadokeza kwamba kuna matokeo ya muda mrefu kwa pande zote mbili za mlingano huo kwa sababu Mungu anapendezwa na mambo ya wanadamu na hasa ustawi wa wale walio hatarini sana katika jamii hivi kwamba hawawezi kujisaidia.

Sasa tutapumzika kidogo na kisha tutarudi na hotuba ya tisa na sehemu ya pili ya mafanikio katika kitabu cha Mithali. Asante.